

Nota informativă
la proiectul legii pentru modificarea
Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018

Proiectul Legii pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 este elaborat cu scopul precizării veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat, în rezultatul analizei dinamicii contingentului de beneficiari și a mărimilor medii de prestații sociale, ținând cont de actualizarea prognozei indicatorilor macroeconomici de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, precum și de modificările legislației în domeniul pensiilor publice. Totodată, la elaborarea proiectului s-a ținut cont de armonizarea indicatorilor bugetului asigurărilor sociale de stat cu indicii incluși în proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2018.

Executarea operativă a bugetului asigurărilor sociale de stat în trimestrul I al anului 2018

Prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr.281 din 15 decembrie 2017 au fost aprobate venituri și cheltuieli în sumă de 19312518,1 mii lei.

Conform raportului operativ la situația din 1 aprilie 2018, veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au constituit 4666962,2 mii lei, ce reprezintă un grad de realizare de 24,2% a planului anual aprobat. Față de aceeași perioadă a anului precedent veniturile au fost în creștere cu 230198,0 mii lei sau cu 5,2%.

Executarea bugetului asigurărilor sociale de stat la situația 1 aprilie 2018

Denumirea	Cod eco	Anul 2017, executat în trimestrul I	Anul 2018					
			Aprobat pe an	Executat operativ în trimestrul I	Devieri +/-		%	
					față de aprobat pe an	față de executat în trimestrul I 2017	față de aprobat pe an	față de executat în trimestrul I 2017
I. Venituri, total	1	4436764,2	19312518,1	4666962,2	-14645555,9	230198,0	24,2	105,2
<i>inclusiv :</i>								
venituri proprii	12+14	2594989,4	12554000,0	2977296,4	-9576703,6	382307,0	23,7	114,7
transferuri de la bugetul de stat	19	1841774,8	6758518,1	1689665,8	-5068852,3	-152109,0	25,0	91,7
II. Cheltuieli, total	2+3	4317889,4	19312518,1	4579538,0	-14732980,1	261648,6	23,7	106,1
III. Sold bugetar	1-(2+3)	118874,8	0,0	87424,2	87424,2	-31450,6		

Veniturile proprii au fost acumulate în sumă de 2977296,4 mii lei sau la nivel de 23,7% din suma anuală aprobată și cu 382307,0 mii lei (14,7%) mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017, din care:

- contribuții de asigurări sociale de stat au fost acumulate în sumă de 2970076,8 mii lei sau cu 376458,2 mii lei în creștere comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent;
- alte venituri au fost acumulate în sumă de 7219,6 mii lei în creștere cu 5848,8 mii lei față de anul precedent, din care 3621,9 reprezintă încasările la BASS din impozitul unic percepute de la rezidenții parcurilor tehnologia informației.

Transferurile de la bugetul de stat au fost executate în sumă de 1689665,8 mii lei sau la nivel de 25,0% din suma anuală aprobată și cu 152109,0 mii lei mai puțin comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017 (91,7%), din care:

- pentru plata prestațiilor sociale finanțate din bugetul de stat – 1369665,8 mii lei - cu 72891,0 mii lei (5,6%) mai mult față de aceeași perioadă a anului 2017;
- pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat – 320000,0 mii lei – cu 225000,0 mii lei (41,3%) mai puțin față de perioada similară a anului 2017.

Cheltuielile executate ale bugetului asigurărilor sociale de stat în trimestrul I al anului 2018 au constituit 4579538,0 mii lei, ce reprezintă un grad de realizare a indicelui aprobat pentru anul 2018 la nivel de 23,7%. Față de aceeași perioadă a anului 2017, suma cheltuielilor a fost cu 261648,6 mii lei (6,1%) mai mare.

Conform rezultatelor executării operative în 3 luni ale anului curent, bugetul asigurărilor sociale de stat a fost finalizat cu depășirea veniturilor asupra cheltuielilor (excedent) cu 87424,2 mii lei.

Propuneri de modificare a bugetului asigurărilor sociale de stat aprobat pe anul 2018

Veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018 se precizează prin majorare cu 26481,3 mii lei sau de la 19312518,1 mii lei pînă la 19338999,4 mii lei.

Capitolul „*Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii*” (codul economic 121) se precizează de la 12546000,0 mii lei pînă la 12840525,0 mii lei sau prin majorare cu 294525,0 mii lei.

Precizarea sumei contribuțiilor de asigurări sociale de stat a fost influențată de actualizarea prognozei indicatorilor macroeconomiei de către Ministerul Economiei și Infrastructurii (20.03.2018) și anume - fondul de remunerare a muncii, prognozat pe țară pentru anul 2018, și creșterea prognozată a acestuia față de anul precedent, precum și de prognozele veniturilor Bugetului Public Național, elaborate de către Ministerul Finanțelor. La precizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat, datorate de persoanele neangajate, s-a ținut cont de contribuțiile calculate pentru anul precedent și de creșterea taxei fixe anuale pentru anul 2018.

Astfel, se propun următoarele majorări:

- *Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori (codul economic 1211)* – cu 203749,8 mii lei;
- *Contribuții individuale de asigurări sociale de stat obligatorii (codul economic 1212)* – cu 53508,6 mii lei;
- *Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de persoanele neangajate (cod 1213)* – cu 2229,2 mii lei.

Totodată, reieșind din dinamica acumulărilor pe parcursul anului precedent și în trimestrul I al anului 2018, a fost inclus articolul „*Majorarea de întârziere (penalitatea) calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii*” (codul economic 1214) în sumă de 35037,4 mii lei.

„Alte venituri” (cod economic 14) se majorează de la 8000,0 mii lei pînă la 33375,0 mii lei sau cu 25375,0 mii lei, care se constituie din:

- *Amenzi și sancțiuni (cod economic 143)* - cu 5375,0 mii lei;
- *Alte venituri și venituri neidentificate (cod 145)* - cu 20000 mii lei, care reprezintă veniturile la bugetul asigurărilor sociale de stat din *Impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației*. Veniturile respective au fost prognozate în baza încasărilor pe parcursul trimestrului I al anului curent.

Transferurile primite între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat aprobate pe anul 2018 în sumă de 6758518,1 mii lei se precizează prin micșorare cu 293418,7 mii lei sau pînă la 6465099,4 mii lei. Precizarea este condiționată de:

- micșorarea sumei transferurilor curente primite cu destinație specială – pentru prestații și alte plăți, care conform legislației sunt finanțate din mijloacele bugetului de stat cu 51606,4 mii lei;
- micșorarea sumei transferurilor curente primite cu destinație generală – pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat – cu 241812,3 mii lei.

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat, aprobate pe anul 2018 în sumă de 19312518,1 mii lei, se propun a fi majorate pînă la 19338999,4 mii lei sau cu o creștere cu 26481,3 mii lei.

În *aspectul categoriilor economice*, cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat se precizează după cum urmează.

Cheltuielile pentru *bunuri și servicii* (cod 22) se majorează cu 245,1 mii lei. Această creștere este generată de majorarea cheltuielilor pentru serviciile bancare și serviciile poștale ca urmare a creșterii cheltuielilor pentru plata prestațiilor sociale.

Cheltuielile pentru *prestațiile sociale* (cod 27), aprobate în sumă de 18953292,2 mii lei se propun spre majorare cu 26236,2 mii lei și vor constitui suma de 18979528,4 mii lei. Majorarea cheltuielilor este generată, preponderent, de modificările operate în Legea nr. 156 – XIV din 14.10.1998 privind sistemul

public de pensii, precum și de dinamica numărului beneficiarilor și mărimilor medii ale prestațiilor sociale.

Precizarea veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018 în aspect economic se prezintă în tabelul 1 la nota informativă.

Bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 precizat este balanțat.

Precizarea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2017 în aspectul subprogramelor, componente ale **programului 90 „Protecția socială”**, se prezintă în tabelul 2 la nota informativă.

Cheltuielile destinate activităților finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat, aprobate în sumă de 13943695,4 mii lei se propun spre majorare până la 14024668,3 mii lei sau cu 80972,9 mii lei.

Cheltuielile pentru activitățile finanțate din contul transferurilor de la bugetul de stat se precizează de la 5368822,7 mii lei până la 5314331,1 mii lei sau prin micșorare cu 54491,6 mii lei.

Asupra necesității precizării cheltuielilor pe anul 2018 a influențat, preponderent, reforma în domeniul pensiilor publice, implementarea căreia a demarat în anul 2017 și are continuitate în anul 2018. Totodată, necesitatea precizării sumei cheltuielilor este dictată și de caracterul dinamic a beneficiarilor de prestații sociale și, respectiv, a mărimilor medii ale acestora.

Subprogramul 90.04. „Protecție a persoanelor în etate” se precizează de la 11009242,7 mii lei până la 11069203,6 mii lei sau prin majorare cu 59960,9 mii lei.

Precizarea se referă la cheltuielile pentru activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat, care se precizează de la 9993218,1 mii lei până la 10053179,0 mii lei sau prin majorare cu 59960,9 mii lei.

Cheltuielile pentru activitatea „*Asigurarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă*” se propun spre majorare cu 114964,4 mii lei sau de la 9299311,1 până la 9414275,5 mii lei.

Asupra necesității majorării sumei cheltuielilor au influențat următorii factori: creșterea mărimii medii a pensiei, urmare a aplicării formulei noi de calcul a pensiei, care are la bază venitul asigurat valorizat și stagiul total de cotizare; efectuarea în anul 2018 a 2 etape de valorizare a pensiilor (la 01.04. și 01.10.2018); indexarea pensiilor la 01.04.2018 cu un procent mai mare (6,6%) față de cel utilizat la aprobare (6,5%), inclusiv a pensiilor minime, etc.

În conformitate cu Legea nr.317 din 22 decembrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii (în vigoare din 5 ianuarie 2018), la 1 aprilie 2018 au fost valorizate pensiile stabilite în anii 2012-2013 pentru 46965 de beneficiari, iar mărimea medie a pensiei s-a majorat în mediu cu 281,68 lei, generând cheltuieli suplimentare în sumă de 120193,0 mii lei.

Pentru valorizarea pensiilor stabilite în perioada 01.01.2014-31.03.2017, începând cu 1 octombrie 2018, se prognozează cheltuieli suplimentare față de cele aprobate în sumă de 90440,4 mii lei.

În același timp, urmare a majorării vârstei de pensionare și a stagiului de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, la scontarea cheltuielilor pe anul 2018 s-a ținut cont de precizarea numărului beneficiarilor de 533000 persoane.

Ca rezultat al factorilor enumerați, cheltuielile aprobate pe anul 2018 pentru pensiile pentru limită de vârstă se propun spre majorare cu 114964,4 mii lei.

Cheltuielile pentru activitatea „*Asigurarea dreptului la pensie persoanelor care se află la întreținerea deplină a statului*” se precizează de la 7191,8 mii lei până la 7624,4 mii lei sau prin majorare cu 432,6 mii lei, cauza fiind indexarea pensiilor la 01.04.2018 cu 6,6% sau cu 0,1% mai mult față de indicele utilizat la aprobare.

Totodată pentru unele activități din acest subprogram se propune diminuarea sumei cheltuielilor pentru:

- *Asigurarea dreptului la pensie pentru deputați* - cu 688,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru membrii guvernului* – cu 328,0 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru funcționarii publici* – cu 8653,0 mii lei
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru aleși locali* - cu 658,4 mii lei.

Diminuarea a fost influențată de micșorarea numărului de beneficiari, urmare a unificării condițiilor pentru stabilirea pensiilor unor categorii de cetățeni, conform modificărilor operate în legislația privind pensiile publice, precum și de precizarea mărimilor medii a pensiilor rămase în plată.

Cheltuielile pentru activitatea „*Asigurarea dreptului la pensie unor categorii de angajați din aviația civilă*” aprobate în sumă de 57130,3 mii lei se precizează prin micșorare cu 644,5 mii lei sau până la 56485,8 mii lei. Micșorarea este cauzată de descreșterea numărului beneficiarilor cu 24 persoane față de numărul aprobat.

Cheltuielile aprobate pentru activitatea „*Asigurarea dreptului la pensie anticipată pentru limită de vârstă*” se precizează până la 306548,8, cauzate de abrogarea prin Legea nr.317 din 22 decembrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii (în vigoare din 05.01.2018) a articolului 15¹ „*Pensia anticipată pentru limită de vârstă*”.

În structura cheltuielilor pe subprograme, ponderea acestui subprogram s-a majorat cu 0,2 puncte procentuale și constituie 57,2 procente din totalul cheltuielilor pe subprograme.

Subprogramul 90.05. „Protecție în legătură cu pierderea întreținătorului” se precizează de la 168213,0 mii lei până la 171295,1 mii lei sau prin majorare cu 3082,1 mii lei.

Modificarea dată se referă la cheltuielile pentru activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat, care se precizează de la 162814,0 mii lei până la 165896,1 mii lei sau prin majorare cu 3082,1 mii lei, și anume - la activitatea „*Asigurarea dreptului la pensie de urmaș*”.

Cauza precizării cheltuielilor destinate pensiilor de urmaș este creșterea mărimii medii a pensiilor de urmaș, concomitent cu descreșterea numărului beneficiarilor. Asupra creșterii mărimii medii a acestui tip de pensie influențează modificările operate în anul 2017 în Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, potrivit căreia cuantumul pensiei de urmaș constituie 50% pentru fiecare urmaș, indiferent de numărul acestora, precum și indexarea la 01.04.2018 cu 6,6%.

În structura cheltuielilor pe subprograme acest subprogram nu a înregistrat modificări și constituie 0,9 procente din totalul cheltuielilor pe subprograme.

Subprogramul 90.06. „Protecție a familiei și copilului” se precizează de la 1856775,2 mii lei până la 1827200,8 mii lei sau prin micșorare cu 29574,4 mii lei.

Modificarea dată se atribuie cheltuielilor destinate pentru activitățile finanțate din transferurile bugetului de stat, care se precizează de la 524301,9 mii lei până la 494727,5 mii lei sau prin micșorare cu 29574,4 mii lei.

Această micșorare se referă la activitatea „*Susținerea financiară a familiei pentru îngrijirea copilului cu vârsta de până la 2 ani, ca persoană neasigurată*”. Micșorarea este cauzată de revizuirea numărului aprobat de beneficiari, prin micșorare cu 4521 persoane, reieșind din numărul beneficiarilor înregistrat la 01.01.2018 (32829 persoane) și ținând cont de extinderea perioadei de îngrijire a copilului pentru persoanele neasigurate, de la 1,5 până la 2 ani.

În structura cheltuielilor pe subprograme acest subprogram s-a micșorat cu 0,2 puncte procentuale și constituie 9,4 procente din totalul cheltuielilor pe subprograme.

Subprogramul 90.10. „Protecția socială a persoanelor cu dizabilități” se precizează de la 2420377,3 mii lei până la 2438307,2 mii lei sau prin majorare cu 17929,9 mii lei.

Această precizare se referă la cheltuielile pentru activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat, care se precizează de la 1776398,8 mii lei până la 1794328,7 mii lei.

Modificarea sumei cheltuielilor pe acest subprogram este determinată de majorarea cheltuielilor destinate pentru activitatea „*Asigurarea dreptului la pensie de dizabilitate*” - cu 17929,9 mii lei.

Necesitatea majorării sumei cheltuielilor aprobate a fost determinată de creșterea mărimii medii a pensiei, influențată de: valorizarea pensiilor începând cu 01.04.2018 și cu 01.10.2018; indexarea pensiilor la 01.04.2018 cu un procent mai mare (6,6%) față de cel utilizat la aprobare (6,5%); aplicarea formulei noi de calcul a pensiilor și altor modificări operate în Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, urmare a reformei sistemului de pensii, care a demarat în anul 2017.

Totodată, la precizarea cheltuielilor s-a ținut cont de numărul beneficiarilor de 129000 persoane.

În structura cheltuielilor pe subprograme, ponderea acestui subprogram s-a majorat cu 0,1 puncte procentuale și constituie 12,6 procente din totalul cheltuielilor pe subprograme.

Subprogramul 90.11. „Susținerea suplimentară a unor categorii de populație” se precizează de la 941267,4 mii lei până la 926814,6 mii lei sau prin micșorare cu 14452,8 mii lei.

Cheltuielile pentru activitățile acestui subprogram sunt finanțate 100% din contul transferurilor de la bugetul de stat.

Precizarea sumei cheltuielilor pe subprogramul dat este determinată de micșorarea sumei cheltuielilor pe activitatea „Susținerea financiară unor beneficiari de pensii de asigurări sociale de stat” ca urmare a indexării cu 6,6 la sută a pensiilor și valorizării venitului mediu lunar asigurat, inclus în calculul pensiilor.

Astfel, numărul beneficiarilor pe această activitate la situația de 01.04.2018 constituie 493729 persoane.

În structura cheltuielilor pe subprograme acest subprogram s-a micșorat cu 0,1 puncte procentuale și constituie 4,8 procente din totalul cheltuielilor pe subprograme.

Subprogramul 90.12. „Protecție socială în cazuri excepționale” se precizează de la 820102,7 mii lei până la 809638,3 mii lei sau prin micșorare cu 10464,4 mii lei. Cheltuielile pentru activitățile acestui subprogram sunt finanțate 100% din contul transferurilor de la bugetul de stat.

Modificarea sumei cheltuielilor pe acest subprogram se referă la activitatea „Susținerea financiară a familiilor defavorizate prin acordarea ajutorului pentru perioada rece a anului”. Conform estimărilor Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, necesitatea precizării a fost condiționată de micșorarea numărului beneficiarilor de ajutor pentru perioada rece a anului. Totodată la precizarea sumei cheltuielilor pentru anul 2018, s-a ținut cont de majorarea, începând cu 1 noiembrie, a cuantumului ajutorului pentru perioada rece a anului cu 35 lei (de la 315 la 350 lei).

În structura cheltuielilor pe subprograme acest subprogram nu a înregistrat modificări și constituie 4,2 procente din totalul cheltuielilor pe subprograme.

Pentru argumentarea economico-financiară a indicatorilor bugetului asigurărilor sociale de stat și asigurarea transparenței lor, la prezenta notă se anexează informații în formă de tabel:

1. Privind veniturile, cheltuielile și soldul bugetar, precum și sursele de finanțare ale bugetului asigurărilor sociale de stat, reflectate în Tabelul nr.1 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat conform clasificății economice”;

2. Privind structura subprogramelor de cheltuieli, prezentate în Tabelul nr.2 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat pe subprograme de cheltuieli”;

3. Privind cheltuielile pe subprogramele bugetului asigurărilor sociale de stat conform clasificăției economice, prezentate în Tabelul nr.3 „Sinteza subprogramelor bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017”;

4. Privind numărul beneficiarilor de prestații, mărimile medii ale acestora și suma cheltuielilor, prezentate în Tabelul nr.4 „Informație privind numărul beneficiarilor de prestații sociale, mărimea medie și cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat”.

Anexe la notă: 28 file.

Ministru

Svetlana CEBOTARI